

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena: Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt roka — — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	--

Tiszová hrúzovláda v parlamente.

Mungovci násilenstvom odhlasovali vojenský zákon.

Policajtami rozohnali krajinsky snem.

Pod ochranou 25 tisíc bajonetov, sedemdesiatdeväť vyslancov odstránili zo zákonodarstva.

Tak sa vodí ľudu, ktorý sa predá!

Budapešť vyhládalo tieto dni ako zaujaté nepriateľské mesto. Na každom rohu hlavnejších ulíc stáli stotiny ozbrojeného vojska. Policajtov na koni, žandárov, delostrelcov vídali na všetkých stranách. Hlavné mesto krajiny, ako sme to už minule udali, nachodí sa v stave obleženia. Čo sa stalo? Obyvateľstvo mesta je celkom pokojné. Neni žiadnych demonštrácií, tým menej povstania. Ľud sa neshromažďuje. Každý ide nemo po svojej práci. Čo sa teda stalo v Budapešti, že sa volakto tak hrozne bojí?

Štefana Tiszu a mungovskú stranu ztražia tu tisíce vojska. Hrozného atentátu proti štátu uhorskému, neslýchaného šliapania zákonov, vraždy konštitúcie dopustili sa títo chýrni mungovci a včul sa skrývajú za bajonetami vojska. *Musi to byť hrozný zločin, ktorý zpáchali, že sa tak veľmi strachujú!*

Co sa teda vlastne stalo?

Pracovná strana zakúpila 270 ľudí a s tou driečnou spoločnosťou slobodne chcela šafáriť s majetkom krajinským.

Oppozícia nanajvýš pohoršená nad neslýchanou nemravnosťou, akou prevedené boli posledné voľby, dôrazne žiadala rozšírenie práv ľudu a zákonné zabezpečenie čistoty volieb.

Pracovná strana, alebo ako ju správne menujú, mungovci, silou-mocou prehnat' chceli zákon o zbrannej moci a na vojsko o 400 milionov každoročne viacej vydat' ako posial.

Oppozícia miesto množenia itak nesnesiteľných daní, malým ľuďom chcela dať pri-slúchajúce im práva.

Z tohoto povstala obštrukcia v sneme krajinských vyslancov. Zápasy medzi táborom mungov a opozíciou trvaly jedenást mesiacov. Stránky opozície nepopustily zo svojho oprávneného stanoviska a zmužile bojovaly za práva ubiedeného ľudu.

Minulý týždeň, ako sme to spomenuli v predošlom čísle, vodcovia opozicionálnych stránok držali poradu a usniesli sa v tom, na akom základe chcejú rozšíriť volebné právo.

Tohoto rozšírenia volebného práva hrozne nalakali sa mungovci. Videli, že keď sa toto uskutoční, ani pamiatky neostane z terajšej čriedy mamelukov.

Vyárendovaného svedomia mungovci teda povzbudení Tiszom, nezákonným spôsobom prehnali v sneme vojenskú reformu.

Pri prevedení ich ohavného atentátu jednodhlasne vykrikovali:

— Na nás vyslancov pracovnej strany hlasoval ľud, my teda máme právo s peňazmi krajiny to robiť čo chceme.

Oppozícia do posledného chlapa postavila sa proti strane vlády. Tisza ale, po zaďakovaní

Návyho zcela nezákonne, len mungovcami vyvolený predseda snemovne, **ani jednomu vyslancovi z opozície nedovolil rečniť**. Nad týmto attentátom proti slobode slova, mungovci vískali od radosti. Vyslancovia opozície v oprávenom hneve nad nezákonným pokračovaním Tiszu, pästami bili na lavice, dali doniesť písťale, aby nemožným učinili *Tiszov attentát proti právam ľudu*. Mungovci na to do parlamentu doviestť dali 200 policajtov a zo siene porady v prvý deň 39, v druhý deň ale 79 krajinských vyslancov odstrániť dali barbarskou násilnosťou ako daakých vrahov a zbojníkov. Toto pravda prevedené bolo pri hrozných škandáloch a za nesmiernej rozčúlenosti.

V piatok 7. júna ale vyslancov opozície už ani blízko ku parlamentu nechceli pustiť.

Čo prítomne vydržiavajú v podunajskom paláci zákonodarstva, to neni snemové shromazdenie, lež **obecná porada mungovských pánov, praví zastupitelia ľudu vytvorení sú ztadiaľ**.

Všetko toto ale smutným následkom je toho, že ľud ľahkomyselne predal sa pri voľbách. Táto zrada najživotnejších záujmov ľudu, hrozne sa veľ pomstí. Pre toto teraz v Budapešti panujú pandúri.

Ľud ale po všetkých stranách krajiny postavíť sa má ku obrane prenasledovaných, nespravodlive urazených, zo snemu vytvorených poslancov krajinských ako pravých zastupitelov pospolitého ľudu. Mungov ale vyprášiť treba z každého okresu volebného.

Pracovná strana dôveruje vo Viedni. Celá nádej mungov záleží v tom, že ich podporovať budú a odslúžia sa im kruhy viedeňské. Vo Viedni však nepotrebujú mungov, lež pokoj a rýchle prijatie vojenskej reformy. Zdravého rozumu človek ani predstaviť si nemôže, že by vo Viedni potrebovali takú stranu, ktorá je predmetom najhlbšieho opovrzenia celej krajiny. Mungovská vláda odvoláva sa síce na to, že koruna, teda kráľ, potvrdí nezákonne odhlasovaný zákon o zbrannej moci, ministerpredseda Lukács prítomne nemusí ísť do Viedne, bo vraj nemá o čom zprávu podať, bo o všetkom vopred sa dohodli. Možno že vo Viedni sankciu dosiahne nezákonne odhlasovaný zákon o zbrannej moci, to však poslúži jedine k nekonečnému

rozhočeniú proti pracovnej strane. Veď už aj prítomne každý, až len neni slepý, vidieť môže ako po celej krajine, vo všetkých vrstvách obecnstva vzrastá a vzmáha sa oprávené opovrzenie mungovskej strany. Bilagoval ju už aj osvedčený protivník obštrukcie gróf Julius Andrássy. Aknáhle teda vo Viedni zbadajú všestranné opovrzenie, aké so všetkým právom panuje v Uhorsku proti pracovnej strane, odvrátia sa od mungov.

Zo štátnej pokladnice, ako tvrdí a udajne dokázat vie krajinský vyslanec Zoltán Désy, zmizlo 4 a pol milliona korún. Za týchto polpiata millionov korún sohnali tú čriedu, ktorá sa menuje mungovská strana a ktorá konštitúciu Uhorska na tanierku obetuje Rakúsku. Mungovci sa vystatujú, že s ich pokračovaním veľmi sú spokojní vo Viedni. Nepodvratná zkušenosť ale o tom nás učí, že to pre Uhorsko vždy znamená potupenie a hrozné hmotné obete, keď politiku našich štátnikov vychvalujú vo Viedni.

Z tejto príležitosti s radosťou zvlášte vydvihujeme, že v týchto krutých bojoch za ústavu krajiny, za najživotnejšie práva ľudu v prvých radoch zmužile bojujú všetci vyslancovia kresťanskej ľudovej strany. Nech ich Pán Boh živí!!!

400 millionov korún a 40 tisíc rekrúťov odhlasovali pokradomky.

Gróf Štefan Tisza nezákonný predseda krajinskej snemovne v zasadnutí 4. júna pokradomky odhlasovať dal predlohu o vojenskej reforme a skrze to uvalil na krajinu 400 millionov novej farchy a z rodín ľudu vyťahne o 40 tisíc viacej rekrúťov. Spojené stránky opozície snázily sa prekaziť nezákonné pokračovanie Tiszové. Dvadsať vyslancov žiadalo zatvorené, tajné zasadnutie, Tisza však surovo odmrštil vyslancami opozície podpísaný hárok a vo veľkom hluku predložil otázku, či snem predlohu o zbrannej moci vo všeobecnosti prijíma. Na znak, ktorý najprv dal Tisza a pozdejší vyslanec *Ghillányi*, mungovci podskakovali ako figúrky na strunách a Tisza hneď vyhlásil, že predloha o zbrannej moci prijatá je vo všeobecnosti, v podrobnostach a aj v trefom čítaní. Celá tá operácia netrvala ani švrť hodiny,

čo Tisza s jeho ku všetkému zlému hotovými mungovcami, krajinu ožobráčiť chce o ročite 400 millionov korún a o 40 tisíc rekrútov.

Nad nezákonným pokračovaním Tiszu a mungovskej strany rozhorčily sa spojené stránky opozície a pohoršeniu svojmu výrazu dali hlučnými výkrikami.

Gróf Michal Károlyi, najvýznamnejší magnát uhorský vystúpil v prostredí poradnej siene a hrmavým hlasom kričal na Tiszu:

— Haňba a potupa je, čo tu robíte! To je urazenie konštitúcie a nesmie sa ďalej trpeť.

Opozícia Tiszovi privievala ručnicami a volala: všetko dajte odhlasovať hneď na desať rokov. Vaši mungovci všetko odhlasujú.

Julius Justh z celého hrdla kričal na Tiszu:

— *Naničhodný podlý gazember!*

Zigmund Eitner tiež viac razy kričal na Tiszu:

— Gazember! Von s ním! Podliak, befar!

Béla Kún kričal:

— To je hnusoba čo robí Tisza!

Georg Szmrecsányi:

— Podliak, gazember!

Julius Justh znovu kričal na Tiszu:

— Vy ste potupa Uhorska! Hanbite sa!

Potom zas Justh obrátil sa k Lukácsovi, povedal mu do očí:

— Vy ale ste ten najväčší gazember!

Ako Tisza s jeho mungovcami predlohu o zbrannej moci prijali s neslýchanou násilnosťou, krajinskí vyslancovia opozície shromaždili sa hneď v sieni pod kupolou snemovne a vysloviac sa o rabulistickom pokračovaní Tiszovom, **odhlasovanie mungov a ich prijatie predlohy o zbrannj moci, vyhlásili za nezákonné.**

Mungovci zas držali poradu v prijímacej sieni u Tiszu a na návrh ministerpredsedu Lukácsa vyslovili, že vo všetkom solidárni sú s Tiszom a že predlohu o zbrannej moci, keď aj hneď proti domovým pravidlám, prijali ako väčšina. Toto smutné vysvedčenie chudoby a osvedčenie pracovnej strany podpísali všetci v Budapešti tmoliaci sa mungovia, počtom 230.

Medzi členami pracovnej strany, neni teda ani jedného, ktorý by mal poňatie o tom, ako každý občan vážif si, svedomite držať a zachovávať má zákony krajinské a neohrožene zastupovať záujmy voličov.

Policajti zo snemovne vyhнали 38 vyslancov.

Mungovci dľa ich nezákonného uzavretia aj popoludní vydržiavajú zasadnutia. Prvé takéto zasadnutie zariadili 4. júna o 4. hodine popoludní. Toto zasadnutie mungovci vydržiavať chceli len medzi sebou. Vyslanci strán opozície do posledného dostavili sa ku tejto porade mungov a snázili sa prekaziť ju všemožným spôsobom.

Policajný dozorca ale, menom *Pavlik*, s dvesto policajami vrátil sa do poradnej siene parlamentu, aby brachiálnou mocou odstránil z tadial vyslancov opozície. Surovou násilnosťou zo snemovne odvedení boli Julius Justh, Alexander Gaál nekďajší predsedovia snemovne a krajinskí vyslancovia: gróf Michal Károlyi, Ludvik Holló, Géza Polónyi, Karol Huszár, Georg Szmrecsányi, Mikuláš Zboray a iní vo dvoch oddieloch, spolu 39.

Kým policajti zúrili v poradnej sieni parlamentu, zatiaľ mungovci zväčša zutekali zo siene tí ale, čo tam ostali, s potešením hladeli, ako suroví policajti trýznili vyslancov opozície. Jedon z ludožrútskych policajtov Justhovi pištol oprel o prsia. Gróf Michal Károlyi takto napadnutého Justha bránil svojim telom. Ukrutné pokračovanie policajtov natoľko rozdráždilo vyslancov opozície, že Štefan Csuhá policajnému dozorcovi vylepil také zaucho, že mu čiapka ďaleko odletela. Vyslancu Štefana Csuhu odvedli hneď na hlavný kapitanát, kde ho vypočuli a potom pustili na slobodu.

Mačičina Tiszovi.

Ludožrútske pokračovanie policajtov natoľko označuje Tiszu a celú stranu mungov, že za cieľu primerané držíme obširnej zaoberať sa s tou smutnou záležitosťou. V popoludnajšom zasadnutí vutorok, vyslancovia opozície, aby prekazili nezákonné zasadnutie mungov, doniesli do snemovne pišťalky, trúby a sireny automobilov, aby týmito nástrojmi zariadili mačičinu Tiszovi. Do poradnej siene vstúpil ministerpredseda Lukács. Oblečený bol v čiernom rúchu, vážne sadol si do ministerského báršoňového kresla. Vyslancovia opozície prijali ho hrozným hlukom. Vyslanec Štefan Zlinszky vyskočil z lavice a keď rukou ukázal na

Ladislava Lukácsa hrmavým hlasom kričal na mungov:

— Nenasledujte ho. To je šalbiar. Oklame vás ako oklamal Justhovcov. On je sodpovedný za všetko. To je hlavný hriešnik!

Tisza chcel zahájiť zasadnutie. Nebolo mu to možno, vyslancovia opozície písali, trúbili a trepali o lavice. Bladý a trasúc sa Tisza, sedel za jeho stolom a značil si mena tých vyslancov, ktorí najviacej vykrikovali. Tisza po tretie chcel zahájiť zasadnutie a pretože to nebolo možno, opustil predsedníctvo a vyšiel von zo siene. Mungovci sprevádzali ho hlučnými ováciami, vyslancovia opozície pripravili mu mačacinu.

O piatej znovu prišiel Tisza do poradnej siene a za ním kráčala horda ozbrojených policajtov a na ich čele policajný dozorca Pavlik. Tisza odovzdal Pavlikovi hárok s menami vyslancov a rozkázal mu, aby ich zo snemovne vyviedol. V poradnej sieni nastal hrozný hluk. Vyslancovia opozície povyskakovali z lavíc a vyhrážali sa Tiszovi, ktorý sa skryl.

Policajti najprv Justha chceli z lavice vytiahnuť. On sa ale nedal. Vyslancovia vyslobodili ho z rúk policajtov.

Nadovšetko gróf Michal Károlyi bránil Justha a kričal:

— Nedovolím, aby tohoto starého človeka policajti vyviedli von ako daakého zločinca.

Policajti za tým vrhli sa na grófa Károlyiho. Dvaja vzali ho medzi seba a tretí tisol ho zo zadku a tak ho vliekli von cez schody a gangy až von na ulicu.

Georg Szmrecsányi stal si na lavicu a ztadiaľ hrmavým hlasom volal na mungov:

— Podlí gazemberi!

Gróf Albert Apponyi postavil sa v prostredí siene a vyzval policajtov, aby brachiálnou mocou aj jeho vyviedli, bo on ztotožňuje sa so všetkými vyslancami opozície.

Policajti medzi tým násilnosťou odstránili najhlasnejších vyslancov opozície.

Štefan Tisza z jedného kúta díval sa na to, ako policajti vlačia von vyslancov.

Ako ho zbadali ešte v sieni nachodiaci sa vyslanci opozície volali naň:

— Strachúň. Skrýva sa za policajtami! Len poďte sem, keď máte smelosť. Poďte von na ulicu. Neskrývajte sa za chrptom príbékov!

Na brutálne pokračovanie surových policajtov, mungovci hľadeli so smiechom. Snád sa im to ľúbilo, že krajinskú snemovňu Tisza premenil v kasárňu policajtov. Podobného potupenia a uponíženia parlamentu není v dejepise žiadneho kultúrneho štátu. Takéhoto zločinstva schopný môže byť jedine človek rozumu zcela pozbavený.

V poradnej sieni ostavší ešte vyslancovia opozície na čele s Apponyim uzavreli, že všetci opustia poradnú sieň. Keď tiahli zo siene, mungov apostrofovali výkrikami:

— Podlá zakúpená banda!

Zoltán Désy do očí a z celého hrdla povedal Tiszovi:

— Prajeme vám šťastlivé ďalšie panamovanie.

Dobrovoľne odstúpivší vyslancovia išli potom ku pomníku Andrásyho, kde ich čakali vyslancovia zo snemovne násilne vyvedení. Lež ani tu nemali pokoja, bo ako ich tu zbadal policajný kapitán Hugo Szeszler a policajný dozorca Eduard Schmidt, kommandovali v blízkosti stojacich žandárov, aby pri Andrásyho pomníku nachodiacich sa vyslancov odstránili s nastrknutými bodákmi. Vyslancovia opozície opustili pomník Andrásyho a večer radili sa o spoločnom pokračovaní v snemovom zasadnutí 5. júna.

Keď v poradnej sieni už nikoho nebolo z opozície, Tisza s mungovcami pokračoval v rodinnej porade a pojednávali pokojne o ďalších zákonných predlohách.

Tiszová hrúzovláda v stredovom zasadnutí.

Štefan Tisza nezákonne vyvolený mungovský predseda snemovne v jeho hrúzovláde pokračoval i v snemovom zasadnutí 5. júna. Pred zahájením zasadnutia, policajtami vyviešal všetkých vyslancov opozície, ktorí predošlého dňa boli odvedení. Ku týmto pripojení boli ešte vyslancovia Ladislav Szalay a Lehel Hédervári.

Julius Justh, keď ho von vliekli, povedal:

— Najohavnejšia podlosť je čo sa tu robí. Géza Polónyi okríkol mungov:

— Ctihodná vec je, keď dakoho odvádajú zbojníci.

Mungovci na potupné násilenstva z galerie dívali sa so smiechom.

Štefan Csuha kričal na nich :

— To neni gavalierstvo lež podlošť.

Karol Huszár, vyslanec kresťanskej ľudovej strany, keď ho chytili policajti, takto kričal :

— **Tých zbojníkov lapajte, ktorí zo štátnej kassy ukradli milliony. Lapajte zbojníkov a živáňov, nie ale krajinských vyslancov.**

Po tom smutnom akte v poradnej sieni ostalo ešte asi dvadsať vyslancov opozície.

Franc Székely minister pravosudia postavil sa pred lavice opozície a chcel volačo vysvetlovať.

Béla Földes ale priskočil k nemu a povedal mu :

— Idte len zpiatky k vašim cinkošom, s vami nevyprávame.

Keď už všetci vyslancovia opozície opustili poradnú sieň, prišiel Tisza obklúčený jeho mungovskou gardou a zahájil zasadnutie. Mungovské shromaždenie toto však Tisza nevedol dlho pokojne, bo o 11. hodine podujatý bol proti nemu

Útok.

Julius Kovács vyslanec gazdovskej strany, ktorého Tisza na tridsať dní vytvoril z parlamentu, vrátil sa do poradnej siene a z revolvera tri razy strelil na Tiszu, bez toho, že by ho bol trafil. Tisza zbládnul, naľakani mungovci povyskakovali z lavíc a vrhli sa na Kovácsa, ktorý medzi tým strelil si do hlavy a padol na zem. Z mungovcov Alexander Nagy (predtým Grosz) a Julius Pekár vrhli sa na Kovácsa, kopali a tklili ho na zemi, bár bol polo-mrťvý. Mungó Ernst Kis (predtým Klein) z revolvera jednu guľku vypálil na Kovácsa a netrafil ho.

Raneného Kovácsa odniesli potom do lekárskej izby snemovne a ztadiaľ odviezli ho do sanatória Herczl, kde podnes leží a ako hovoria, onedlho vyzdravie. Tisza za tým ako by sa nič nebolo stalo, pokračoval v porade s jeho mungovcami.

Tiszové ukrutnosti vo stredu popoludní.

Ku snemovému zasadnutiu vo stredu 5. júna popoludní dostavili sa všetci vyslancovia opozície. Sotva vstúpili do poradnej siene, prišiel ta policajný dozorca Pavlik a vyzval ich, aby opustili poradnú sieň.

— To je proti zákonu — odpovedali — zasadnutie ani ešte neni zahájené.

— Kto vám rozkázal, aby ste z poradnej siene odviezol krajinských vyslancov ?

— Rozkázal to predseda snemovne a preto prosím pánov vyslancov, aby sa odstránili.

— Prečítajte menoslov, veď ani nevieme, koho chcete vyviešť.

Laczkovics, kommissár poradnej siene stál pri Pavlíkovi a podal mu hárok, na ktorom napísaní boli vyslancovia, ktorých vyviešť mali policajti.

Policajný dozorca začal čítať :

— Dezider Abrahám !

Nato zdvihol sa hrozný hluk. To je sviňstvo ! Podliactvo ! Poďme všetcia von ! Ostaňme tu ! vykrikovali vyslancovia. A ostali v sieni a vyvedení boli brachiálnou mocou.

Ludu kresťanský ! Takto vyzerá hrúzovláda zaťatého kalvína Tiszu a mungov bez Boha a viery. Či od takej hordy volačo dobrého môže očakávať kresťanský ľud ? Či táto zpusťlá banda dá ludu túžebne očakávané rozšírenie volebného práva ? Povážte bratia kresťanskí, čo v krajinskom sneme páchajú mungovia. Je to pekná národná práca ! Preto preč s kalvínom Tiszom a s každým mungom.

Rmút' sa a či plesaj Uhorsko ?

Mungovia ! stavajte pomník Tiszovi včulajšiemu snemovému predsedovi. Pomník večný, nech aj neskoršie pokolenia znajú, že aké nadpráva vyvlastňoval si skrze ľud Uhorska nepočetnekrát prekliaty Štefan Tisza. Naznačte do dejpisu Uhorska skutky toho násilníka, nech sa učia naši potomci, že ake nadpráva privlastňoval si gróf Štefan Tisza, majiteľ 23.000 jochov úrodnej zeme. Venčite hlavu Tiszovu vavrínom, a prespevujte o slobode, o ústave, o zákonodarstve a o snemových pravidlách. Básnici Uhorska, pejte chvalospevy o Tiszovi, hlasne, aby to aj cudzozemsko počulo a závidelo nám našu uhorskú slobodu a náš slávny parlamentarismus.

Lež nielen Štefan Tisza, dosavadný neobmedzený pán v našom krajinskom dome, zasluží pomník večitý. Hodní sú ho i mungovia, akožto pomocníci a poslušní otroci Tiszovi. To

nič, že Uhorsko smútiť musí, keď jeho krvou vydobudnutú slobodu nohami šliapu a v posmech majú zákon, ktorý v prvom rade vážiť mal by si aj Štefan Tisza. Skutky Tiszové sú také, akých doposiaľ iba tyrani dopúšťali sa v tej dobe, keď ľud neznal, čo je sloboda a čo je ústavnosť.

Tisza ukázal, že ho neviaže zákon. Takúto slobodu ani kráľ nepožíva. Kráľ uhorský pri korunovácii prisahal pod holým nebom, že zákony krajinské zadrží. A náš kráľ behom dlhého svojho panovania nikdy nezrušil túto prisahu. Nie tak Tisza. Keď ho mungovia celkom nezákonne vymenovali za predsedu snemovne, on tiež prečítal akúsi prisahu, že úrad svoj zastávať bude nestranne, spravodlivo a dľa predpisu snemových pravidiel. Tisza je však taký mocnár, ktorého ani prisaha, ani zákon neviažu. To je iba pre jednoduchého občana. Tisza je však gróf a majiteľ 23,000 jochov zeme. Je on taký pán, že jemu k vôli aj železničné vlaky zastanú. On je všemohúci. Čo on chce, to sa stane v krajinskom dome. On riekol zotročeným mungom: Vyvolte mňa za snemového predsedu, a ja zaraz odhlasujem vojenské predlohy a zgniavim opozíciu.

Tak sa stalo. Tisza odmrštil zákonník snemový. Vzal prisahu mungov, že ho vo všetkom poslúchať budú. Rozkázal vojsku a policajtom, aby oblahli krajinský dom z vonku i z nútra. Po týchto poriadkoch nedovolil rečniť opozícii, lež v najväčšom kriku vyhlásil, že je vojenský zákon v celkosti a v častiach prijatý. Opojení mungovia jasali od radosti. Éljenovali a oslavovali Tiszu. A tento násilník, tento šialenec sťa víťaz sišiel z predsedníckej tribuny a s pyšným sebaopovedomím rehotal sa na zahanbenú a zbitú opozíciu. Márne mu nadávali do gazemberov a do lúpežníkov. To Tiszu nepohlo. On má hrubú kožu. On všetky urážky strpí. Previedol to, na čo sa chytil. Odmena ho nemine. On iné nehľadá. On si chce budúcnosť poistiť. Má k tomu zásluhy, vo Viedni nebudú skúpi proti nemu. Naň usmieva sa budúcnosť.

*

Rozmýšľajme nad svevoľou Štefana Tiszu. Ako predseda snemu, bár jeho vyvolenie nemá platnosť, prisahal on, že zasadnutia dľa zákona

viesť bude. Nezadržal z toho nič, s čím príklad dal všetkým občanom krajinským, že ani oni nemusia zákon poslúchať. Veď je rovnoprávnosť. Ani Tisza nesmie mať viac práv, ako má hoc-ktorý obyvateľ Uhorska. Vojenský zákon Tisza sám vyniesol bez pojednávania a bez hlasovania celej snemovne. Takýto zákon však nemá žiadnej platnosti. Ten zákon nikto neni povinný zadržáť. Keby to obstálo, čo Tisza zrobil, tak daromné sú krajinské volby, daromný je snem, dosť keď Tisza vydá zákon. Hľa, ctibažnosť a svevoľa jedného nadutého kalvína. Jednoduchý občan aby sa triasol, keď zákon prestúpi. Takého preháňajú a žalárujú a hľa, Tisza lomí prisahu, šliape zákon, pozbaví celú opozíciu toho práva, ktoré zákon dáva každému krajinskému poslancovi a svevoľne vypovie, že väčšina prijala zákon. Kto chce proti tomuto rečniť, toho policajti vyvedú zo snemovne.

Je to ozaj herostratický skutok. Hoden je oslavy.

Ja dľa mojho poňatia teším sa zločinu Tiszovmu, aspoň je dokázané, že v Uhorsku niet slobody, niet ústavy, lež panuje iba Tiszovská svevoľa a mungovské otroctvo. Nad nami panuje Tisza. On nám dáva zákony. On je všemohúci, my sme len otroci.

Rmútiš sa a či plesáš nad tým, «drahá» vlasť naša?

Fatranský.

Na bok vojanske predlohy!

Hrúza ma dojme ešte aj včul, keď pomyslím na dolnozemske a sedmohradské povodne. Najbohatšie a najplodnejšie územie v púšť obrátili rozvodnené rieky. Obylie, ktoré hojnú úrodu sľubovalo gazdom, odniesla povodeň. Voda porúchala na stá domov, Milliony imania, či v peniazoch, či v dobytku, či inej hodnoty padly v obeť povodni. Voda nešetřila ani ľudské životy. Banát, táto sýpka Uhorska, na vnivoč je obrátená. Kde predtým stály prekvitajúce a s veľkými obetami vybudované obce, po povodni ostaly z nich iba rupy. Ľud, ktorý ešte nedávno bol majetným a šťastným, dnes je žobrákom. Milodary sbierajú pre takých, ktorí len nedávno boli ešte boháči.

Škody, ktoré víchre a povodne zapríčinily,

nedajú sa oceniť. Kedy sa to napraví? Kto vybuduje znovu porúcané obce? Kto zúrodni zem, ktorú povedeň zanosila pieskom a kamením? Kto dá spôsob uškodeným, aby sa na nohy postaviť mohli?

Nemožno, ba neslobodno ich tak nechať. Tí pomoc potrebujú. A to hneď. Ani prostriedky premávky: cesty a železnice nemôžu tak ostať v akom stave nachodia sa po povodni. Treba stavať mosty a násypy, ktoré odniesla voda. Slovom, škoda je ohromná. Pomoc súrna. Kto má pomahať? V prvom rade štát a vláda. V takomto nešťastí majú sa zapchať všetky žlaby, odkiaľ peniaze zo štátnej pokladnice sypú sa na rôzne daromnice a dať čím väčšiu pomoc vytopencom. To je povinnosťou štátu. My nepovedáme, že štát nekoná svoju povinnosť. Koná, bo nesmie hľadeť na nešťastie, ktoré týka sa celej krajiny, so založenými rukami. Lenže my nedržíme za dostatočné tie obete, ktorými štát na pomoc prispieť chce oškodeným. To je primálo, bo škoda je ohromná. Na obetavosť krajinských občanov nemožno sa spoliehať, bo i tá obetavosť má svoje hranice. Z druhej strany obecenstvo má všeliaké iné výdavky. Tu je teda potrebná radikálna pomoc. Tam sú vojenské predlohy. Tieto síce mungovská väčšina prijala už, zcela nezákonným spôsobom. Toto prijatie je nebezpečné. Hmotné pomery našej krajiny sú také, že obyvatelia neni sú vstave znášať tie ohromné farchy, ktoré vláda vojenská uvaluje na Uhorsko. K tomuto nešťastiu pripojily sa víchre a povodne. Je to dvojnásobné nešťastie. V Banate a v Zatissskom území nebude takej žatvy, aká býva. V takomto smutnom položení povinnosťou vlády je, oslobodiť krajinu od zbytočných výdavkov, aby ulavené boly neznesiteľné životné pomery ubiedeného ľudu. Stalo by sa to v tom páde, keby mungovci zlomyselne prijatú vojenskú reformu snemovňa veľmožov jednoducho odmrštila. Millions, ktoré militarismus pohltiť chce, nech sa obratia na podporu vytopencov. vojenská vláda ale nech sa uspokojí s tými obetami, ktoré posial od Uhorska vynútila. Prednejšie je napomáhať záujmy Uhorska, ako podporovať darebný a zbytočný militarismus.

O. H.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

POLITICKE CHYRY.

Mungovská revolúcia.

Natisnutý a nezákonne vyvolený mungovský predseda snemovne kalvín Štefan Tisza, hlavnomestkej policii vydal rozkaz, aby počnúc od 10. júna popoludní do snemovne neboli pustení tí vyslancovia snemovne, ktorých immunitný výbor zo zasadnutí vytvoril.

Dezider Boda, hlavnomestský kapitán považne tejto záležitosti v úrade majordomusa snemovne poradu držal s Krecsányim, námestníkom hlavnomestského kapitanátu, s policajným dozorcem Pavlíkom a s policajným kapitánom Szeszlerom.

Uzavreli, že už od poludnia 10. júna **duplovaným kordónom obklúčia krajinskú snemovňu** a vytvorených krajinských vyslancov zadržia už pri vonkajšom kordone. Vonkajší kordon tvorí vojsko s ostrými nábitkami, vnútorný kordon ale pozostáva z policajtov. Vojsku a policajtom na pomoci majú byť majordomusa úradníci, ktorí osobne znajú vytvorených vyslancov.

Hlavnomestský kapitán spolu o to žiadal stranu Tiszovej práce, aby cieľom zahatenia neprijemnosti vyslancovia mungovski nechodili dosnemu hlavným vchodom, lež bočnými dverami, kade ta aj ministri chodia. Ako že sa volajú tí ľudia čo do príbytkov chodia pokradomky bočnými dverami? O takých hovorí ľud, že sú zbojníci.

Manifest spojených stránok opozície.

Spojené stránky opozície na obyvateľstvo Uhorska vydali manifest, v ktorom v celej nahote predstavujú nezákonné pokračovanie Tiszu a strany jeho chýrnej práce. V manifeste nepodvratne dokázané je i oprávnené stanovisko stránok spojenej opozície. Manifest tento v celej osnove doneseme v najbližšom čísle a presvedčí sa z neho ľud kresťanský, že nemá väčších nepriateľov na svete, ako sú mu kalvín Tisza a mravne zputlí mungovci.

Dalšie pokračovanie spojených stránok opozície.

Vyslancov spojených stránok opozície v utorok 11. júna už vojsko nepustilo do krajinského snemu a prekazilo ich v plnení ich vyslaneckých povinností. V iných vzdelaných štátoch vojsko nemieša sa do politiky, u nás už aj vojenské kruhy nakazené sú baccilusom tisovskej revolúcie. Krajinskí vyslancovia spojených stránok opozície teda, pretože pre vojsko nemali prístupu do krajinského snemu, v kruhu neodvislej strany držali poradu, na ktorej súčasťnili sa: gróf Aladár Zlchy, pápežský praelát Ján Molnár, Georg Szmrecsányi, gróf Albert Apponyi, Ján Tóth, Julius Sággy, Štefan Zlinszky, Zoltán Désy, Julius Justh a Samuel Bakonyi. V porade tejto ustálený bol spôsob ďalšieho pokračovania opozicionálnych stránok, *Výbor vyslaný cieľom sriadovania ľudových shromaždení neustále účinkuje a zasedá v miestnostach kresťanskej ľudovej strany.*

Protesty proti mungovskej hrúzovláde.

Ako mohútna lavina rútia sa protesty proti mungovskej hrúzovláde. Stolica pešlianska ostrými slovami zatracuje nezákonné pokračovanie natisnutého predsedu Tiszu a hrúzovlády mungov. V podobnom smysle vyslovilo sa i hlavné mesto Budapešť. Hýbe sa však i celá krajina. Stolica Heves, mesta Zenta, Koložvár, Orosháza, Nagykanizsa, Debrecin a Hajdunánás, Makó, Szabadka, Ráb a pravotárska komora pätkostlolská ohrožujú sa rad-radom proti mungovskej hrúzovláde. I z tohoto presvedčím sa môže ľud slovenský, nakoľko mungovci nenávidení a potupení sú po celej krajine. Ľud náš nikdy ani najmenšieho dobrého nemôže očakávať od všestranne nenávidených mungov.

Mungovci odhlasovali si sostrenie pravidiel snemovne.

V porade, ktorú 11. júna mungovská väčšina vydržovala v krajinskom dome, pojednávali i predlohu na sostrenie pravidiel snemovne. Revíziu týchto pravidiel prvý žiadal Lukács a mungovské múdrosti vykladal v dlhej reči. Za Lukáčsom rečnil Slovákom veľmi dobre známy Imrich Haydin. Potrepal ako obyčajne dve na

tri také veci, ktoré nemaly ani hlavy ani nohy. Slovenskí voličia môžu mať radosť z tohoto zafatého munga, No, za sostrenie pravidiel snemovne konečne hovoril i hlavný mungo Tisza. Nasledovalo za tým hlasovanie a všetci mungovia a mungovčici počtom 230 prijali predlohu na sostrenie pravidiel snemovne. Mungovská porada za tým snemové zasadnutia odročila do 18. júna.

Z CUDZOZEMSKA.

Taliansko-turecká vojna. Oproti chýrom, že Taliani v Tripolisi veľkého víťazstva dosiahli nad Turkami, vysvitlo, že Turci a Arabi napadnutie Talianov odrazili pri pevnine Zanzur. Turecko ani na piad zeme neni náklonné opustiť Taliansku. Vojna teda ďalej trvá.

B E S E D N I C A.

Holičové taniere.

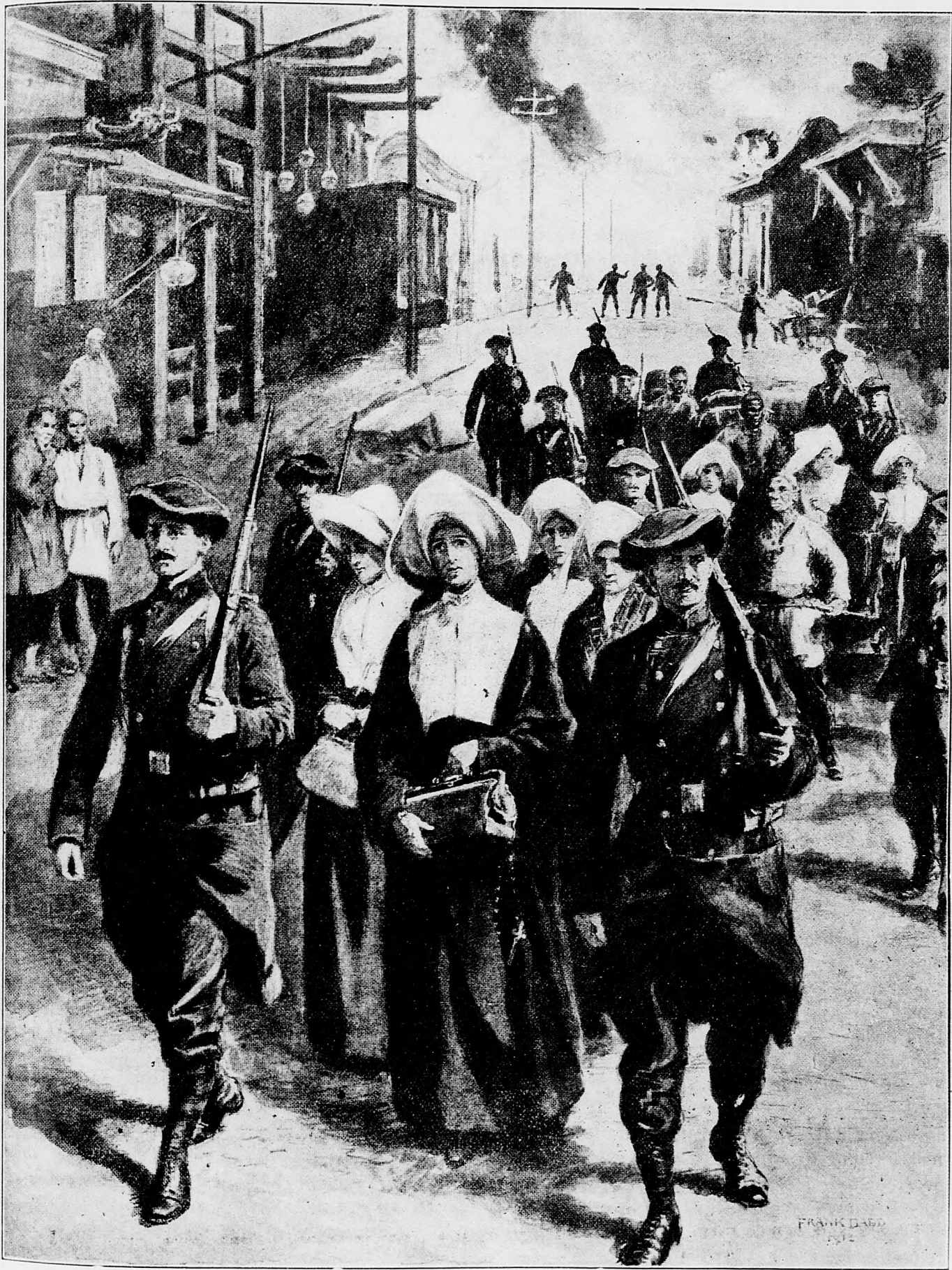
Keby sa náhodou celý krídel vlkov bol dostal do mesta, ani tí by neboly väčšmi zavýjali, ako to vetor robil v tú noc. Lebo veď bola noc. Bola tma ako v rohu, keď každý statočný človek spí. Len Gustáv Bory nespál. Už minuly tri hodiny odtedy, ako si ustlal hniezdo medzi mäkkymi vankušami, ale dosiaľ nemohol zaspať ani len na okamženie.

Počúval divé zúrenie vetra. Ako plakal, stenal, viskal! A keď sa naozaj nazlostil, do dvoch hrstí chytil medené taniere a tak ich potriasol, že keďby sto duší bolo bývalo v nich, všetky by bol vytriasol v nich.

A Gustáva Boryho tento príšerný hrmot, zavýjanie naladilo ku celkom dobrej vôli. Začal sa aj usmievať pod veľkou perinou.

— Chudiak barbier! — úprimne ľutoval holiča z hlbky svojho srdca — ty akiste máš tiež veľmi špatnú noc!...

Takmer ho videl, ako sa prehadzuje v posteli za celé hodiny, lebo to je len zrejmé, že ubohý človek pri tom pekelnom hrmotení nemôže zažmúriť oči ani len na jedno okamženie. Gustáv Bory srdečne ľutoval chudiaka a naskutku si zaumienil, že ho zajtra navštívi po výšku tridsiatich halierov. Toľko sa totižto platí v meste za jedno holenie.

Portugalski revolucionári vyhánajú mnišky.

S takýmito a podobnými ľudomilnými myšlienkami sa zaoberal pán Gustav Bory penzionovaný majór, medzičím mu na dušu zahla akási modrá mha, ktorá aj na najmenšie dotknutie dobročinnú teplotu nevýslovne sladký pocit vysielala zo seba a v nasledovnom okamžení jeho duša priviazala si krídla a zletela ďaleko na sňahom pokryté polia Haliče a na priateľské horami pokryté vrchy Bosny.

Vichor mohol zavýjať, Gustáv Bory z toho už nič nepočul.

Rano s mladistvou vôľou, sťa nejaká gummová lopta vyskočil z postele. Umyl sa, raňajkoval a išiel na svoju obvyklú prechádzku.

Barbierove žlté taniere ešte vždy tancovaly vo vetre, to mu priviedlo na rozum jeho nočný sľub. A naskutku vnišiel do závodu.

Gazda s milým úsmevom vítal svojho zriedkavého hosťa. Lebo sa ináč pán majór sám zvykol holiť.

— Nech sa páči, rozkážte pán majór! — potiskol pred neho najpohodlnejšiu stoličku s operadlom — ráčíte rozkázať, vlasy?

— Tie nebantujte. Radšej bradu.

— Áno, prosím — klaňal sa barbier a v nasledujúcom okamžení sa už zaligotaly biele peny medzi jeho na takt potrhávajúcimi sa prstami.

Mydlenie sa začalo, Jestli hosť vôbec má vôľu zmieniť sa o niečom, nuž to sa v takýto čas stane. Jestli hosť mlčí, barbier sám sprobuje pohnúť voz; prirodzene závisí od odpovede, že či je hodno ďalej drgáňať sa s nim alebo nie.

Gustáv Bory by bol chcel volačo povedať, ale nevedel kde to má začať. Barbier sa mu poponáhlal s pomocou.

— Ale máme špatnú chvíľu.

— Veru, veru — prisvedčil mu majór.

— Á vetor je čo dial tým prudkejší.

Gustáv Bory už tam bol pri predmete, už ho potreboval chytiť len za šticu.

— Dosť je to zle pre vás, pán barbier — otvorily sa na prostriedku namydlenej tvári k úsmevu natiahnuté ústa.

— Pre mňa? — zadivil sa holič — nerozumiem, pán majór.

— Podivné — riekol Gustáv Bory s prirodzenou prevahou — nuž a či to neprášia vaše taniere, ako keďby sa v každom okamžení chcely dolámať na kúsky?

— Nebojte sa vy o tie, pán majór, videly tie už aj inakší vichor vo svojom živote a predsa tam visia celé...

— Veď neni o tom reč, že ich vetor odnesie. To by ešte bola najmenšia galiba. Ale povedzte, pán holič, môžete spať.

— Vytečne!

— Aj minulej noci ste spal?

— Jako zarezaný.

— No, nehovorte. Ako môže človek spať pri takom

pekelnom škripotaní! Počujete, starký môj, vy mňa jednoducho chcete mať za blázna.

— Ja? — Iakal sa barbier.

— No, priznajte sa, no.

— Ale prosím vás, pán majór — staval sa holič, nech nikdy neviem, kde dostať dobrú britvu, ak mi voľakedy sišlo na rozum, aby som sa bál o svoje taniere pre vetor.

A už začal ostrif ligotajúci sa nôž.

— Vy ma zle rozumiete, priateľko — smial sa Gustav Bory — s tými taniarami by to ešte len bolo, ako tak, ale keď celú noc vrzgajú ako nenamastená kára, ako vy vtedy môžete spať?

— Ja to nepočujem.

— Ako! — odpovedal majór ostre — vy vari na každú noc ohlučnete?

— To práve nie — usmial sa barbier — ale čo by som mal ešte ostrejšie uši, ako že mám počuť to vrzganie do tretej ulice? Ja, ráčíte vedieť, bývam v Thökölyho ulici.

Ako keďby do stolca od spodku boli nabili klince, tak vyskočil majór a zlaknute pozrel na holiča. Bol by chcel volačo povedať, ale nevedel že čo, Má ho snád vyhrešiť, že inde má byť a obchod zase má inde?

— Neráčte sa hýbat, pán majór — prosil ho barbier — lebo nož mám v ruke.

Gustáv Bory zpät klesol na stoličku a potom viac nepovedal ani slova: tak tam sedel, ako keďby z dreva bol býval vykresaný. Holič bol by mu mohol odrezať trebárs aj celé líce, hádam ani vtedy by sa nebol pohol.

Zaplatil a odišiel. Celý deň nenašiel si miesta. Vektor ešte vždy hvízdal: trepal taniarami a koľko raz taniere zavrzgaly, Gustav Bory vždy tak cítil, ako keďby mu zub boli fahali.

Nastala noc. Plačlivá, žalostná noc. Vichor zavýjal tamvon; holičove taniere žalostne vrzgaly a majór, keď si pomyslel, že holič nič nepočuje z toho pekelného hrnotu, vtedy sa naozaj nazlostil.

Bez spánku prehadzoval sa na posteli. Včera jeho srdce naplňovala ešte láskyplná sústrast a zatým sladká teplota opanovala mu dušu, keď myslel na trpkú noc holiča.

Teraz však vedel, že predmet jeho sústrasti spí sťa nejaký starý kanón v tretej ulici. Niet takého, kto by sa žlostil, od ktorého uteká spánok — len on jediný.

A povedomie tohoto by nazlostilo aj tichšieho človeka, jako bol pán majór. Konečne proboval už hrešiť.

Aj taniere ustavične vrzgaly, zavýjaly, hrkotaly. Krátke zadriemanie neni veľa, ale Gustav Bory ani tolko nespál v tú noc. A keď zavítalo rano, vstal z postele v nálade ludožrúta. Len práve že pohádzal na seba háby, ani neraňajkoval, ani sa neumyl, len utekal ku barbierovi.

Ten práve vtedy otváral závod. Keď zazrel Gustáva Boryho, vítal ho s ponížencu ochotnosťou:

— Dobré rano, pán majór, rozkázate bradu?

— Nie, ale tie taniere?

Barbier divne pozeral na svojho hosťa.

— Predajte mi tie taniere — povedal nervózny majór.

— Tie nemôžem predat — znela chladnokrvná odpoveď.

— Nuž teda tak ich vezmite odtiaľ.

Barbier triasol hlavou:

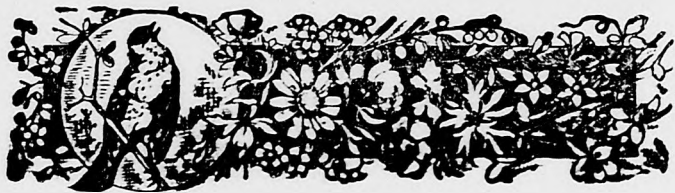
— Ja tie taniere potrebujem.

— Ale ich ja nepotrebujem — vyskočil nahneváný človek — zblazniem od toho ustavičného vrzania. Rozumiete? Nemám noci, nemám dňa. Zblazniem, rozumiete?

Barbier zase potriasal hlavou. Chcel povedať, že to nijako nerozumie.

— Teda ich nevezmete odtiaľ? — kričal majór do holičovho ucha — tak ja odidem. Prestahujem sa do Grácu, do Viedne, vybehnem zo sveta.

A naskutku začal utekať. Vetor hvízdal a taniere vrzaly za ním...

CHYRNÍK.

Slávnosti Božieho Tela. vo štvrtok 6. a v nedeľu 9 júna v hlavnom meste vo všetkých chrámoch, za prítomnosti nápadne veľkého počtu katolíckeho obecnstva odbavovali s veľkolepou pompou. — Vo Viedni na processii Božieho Tela tohoto roku prítomný bol i jeho veličenstvo kráľ s celým dvorom.

Z biskupstva nitrianskeho. Štefan Jurásek vymenovaný je za farára do obce Vizsolaj. Rudolf Biringer dostal faru Appony. Jozef Kianieska dočasný administrátor opponický za kaplána poslaný je do obce Poroszka.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie po veľmi namáhavom udeľovaní sviatosti birmovania, navrátiac sa do Košíc, za prítomnosti takmer celého obyvateľstva katolíckeho osobne odbavoval veľkolepú processiu Božieho Tela. V tunajšom gymnáziume praemonštratských kňazov minulý týždeň žiaci VIII. triedy zkladali matúrku. Zkúškam predsedal dr. Engelbert Mázy, hlavný direktor gymnaziálnych škôl okresu košického. Spolok košických kresťansko-sociálnych robotníkov 2. júna vydal ohlas na robotníkov, v ktorom ich vyzýva, aby sa varovali socialdemokratov. Spomenutý spolok kresťanských socialistov sdrúžený s Katolíckou ľudovou Jednotou za-

riadil ľudovú kancelláriu, kde ľud v akejkolvek záležitosti každý deň radu zdarma obsiahnuť môže. — Tunajší čitateľný kruh katolícky 9. júna s neočakávaným výsledkom zariadil letnú zábavu. Na útraty svetového kongressu eucharistického darovali: vdova grófka Georga Mailáth 1000 kor., kardinál knieža-primas Klaudivus Vaszary 500, gróf Karol Gustáv Mailáth biskup sedmohradský 500, grófka Eduardova Pallavicini 500, knieža Mikuláš Pálffy 400, gróf Jozef Mailáth 400, budapeštiansky katolícky kruh 200, biskup dr. Medard Kohl 100 korún. — Ubohým pohorelcom mesta Trstena darovali: košický kláštor Uršuliniek 50 a kláštor sv. Dominika zarovnak 50 korún. — Eduard Szedlák, kaplán zo Sátoraljauhely vymovovaný je za farára do Szilvásujfalu, na jeho miesto prišiel Viktor Majthényi, kaplán z Homonny a do Homonny poslaný je Imrich Jaczuso kaplán zo Czirákahosszúmező. — *Regeteruszka*: Horľivosťou miestneho farára Jozefa Lencz, za prítomnosti Franca Dávid, krajinského organizátora kresťanských potravných spolkov, minulý týždeň založený bol tu potravný spolok kresťanský. — *Királyhelmezc*: Štefan Lukács tunajší organista-učiteľ na odpočinku z tej príležitosti, že doplnil 44 rok blahonosného účinkovania svojho, 30. mája zo stránky súdruhov a priateľov poctený bol zriedkavou slávnosťou.

Vyznačený žiak. Jeho veličenstvo kráľ Ladislava Falussyho, žiaka VIII. triedy vyššieho gymnázia v Trenčíne za zachránenie ľudského života vystavením na kocku vlastného života, vyznačil strieborným záslužným krížom. Trenčiansky mešťanosta Ernest Ucsnay 30. mája v prítomnosti celého professorského sboru, žiakov a popredného obecnstva slávnostne odovzdal záslužný kríž vyznačenému mladíkovi.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Naše mesto znovu účasťné bolo toho šťastia, že v krátkom čase už po druhé navštívil nás osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie. Dňa 2. júna v kláštore františkánskom v sprievode dojímavej reči do kongregácie mariánskej prijal početných žiakov tunajšieho gymnázia katolíckeho, potom navštívil i samé gymnázium, kde slávnostne prijal ho professor náboženstva Adalbert Wick. Dr. Julius Holenia, tunajší hlavný lekár pri jednej operácii otrávil si krv a ocestoval hneď do Sátoraljauhely, kde ho operoval a v sanatóriume lieči dr. Mòric Chudovszky. — Jarmok na lichvu vydržiavaný bol 7. a jarmok výkladný 10. júna. Rožná lichva bola drahá, kone ale a ošipané lacno predávali. — *Bardijov*: Poštová direkcija od železničnej stanice do tunajších kúpeľov zariadila automobilovú premávku. — Košickí žiaci praemonštratského gymnázia vedení dvoma profesorami zariadili výlet do Nagysáros, kde obhliadli zámok a kaštieľ kniežata Franca Rákócziho II. — *Szinye*: Školské skúšky odbavované boli 4. júna, z ktorej príležitosti katolícki učitelia okresu sabinovského vydržiavali tu shromaždenie, na ktorom, súčasťnili sa nielen učitelia, lež i všetci duchovní. — *Kajáta*: Jozef Matus organista-učiteľ zo Szinye 3. júna

jednohlasne vyvolený bol za organistu-učiteľa na tunajšiu uprázdnenú stanicu. — *Dobó*: Vdova Eduarda Dobayho na tunajšom jej majetku zariadila dorábanie čistej a opravdovej bryndze. Židia ako všetko, tak falšujú i bryndzu na veľkú škodu našich malých hospodárov. Bryndza dorábaná na majetku vdovy Eduardovej Dobay, je nielen čistá, opravdová a zdravá, lež je aj laená, bo koštuje kilo len 4 koruny.

Chýry zo Spiša. Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy 26. mája v Levoči a 27. v Kapituli udeľoval sviatosť birmovania. — V turečné sviatky naše čarokrásne Vysoké Tatry navštívilo 152 Prusov. — V kěžmarskom okrese 29. mája bola assentírka na kone. Predviedli 256 koní, z ktorých za súcich uznali 110, teda o 50 viac ako vlni. — Adolfovi Nemešovi st., r. k. učiteľovi v Domaňovcäch za jeho viac ako 40 ročné horlivé a zdarné účinkovanie minister výučby vyslovil svoje uznanie. — Velkolipnického gr. kat. učiteľa Jána Šoffranko v Jarenbine vyvolili za učiteľa.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Dr. Tibor Hajdu arcipát pannonhalský pre pomocný spolok kat, hlavného gymnáziuma v Komárne složil základinu 10.000 korún. — Nebohý Jozef Kóhalmi bývalý gymnaziálny direktor v Trnave kat, spisovateľskému spolku Pázmány poručil 600 korún. — Na pomník grófa Ferdinanda Zichyho obetovali: pannonhalský arcipát dr. Tibor Hajdu 1000 a Karol Hehelein kanoník v Satmárnémeti 250 korún. — Na katolícku tlač lazarista Aladár Reviczky dal 100 korún. — Na ciele svetového eucharistického kongressu dali: knieža primas Klaudius Vaszary a sedmohradský biskup Gustav Mailáth po 500 a biskup Medard Kohl 100 korún.

Zahynuli v studni. Smutný prípad sa udal tieto dni na železničnej stanici Suchahora (stol. oravska). Železničný sluha Jozef Kós tieto dni naprával studňu svojmu priateľovi a ponevác sa mu to podarilo, preto bez toho, že by niekomu bol povedal, čo chce urobiť, spustil sa na stanici do 30 metrov hlbkej studne, aby aj tú opravil. Keď sa Kós za dlhší čas neukázal na stanici, začali ho hľadať, ale ho nevedeli najst. Konečne pri studni našli jeho obuv a šaty, z čoho uzatvárali na to, že je Kós v studni. Pozreli do studne, a videli ho v nej mrtvého. Robotník železničnej dráhy 18-ročný Ján Csiptai na 28 metrovom povraze spustil sa do studne, kde však od nashromaždených plynov dostal závrat a spadol dolu hlavou na dno studne, bo sa mu telo vyšmiklo zo slučky povraza. Csiptai tiež zomrel v studni.

Náhla smrť. V obci Nagyrákó (st. turčianska) 70 ročný gazda Matej Bročko 27. mája išiel do pola pozreť, že jako sa mu stojí siatina. Domáci až do večera marne čakali starčeka domov, preto ho išli hľadať a našli ho mrtvého na poľnej ceste. Z úradného vyšetrovania vysvitlo, že starčeka porazilo na srdce.

Spoločná smrť. V Rimavskej Sobote v požehnanom stave nachodiaca sa manželka tlačiaru Ráca najprv zastrelila svojho muža, potom strelila sebe do

slushu. Obidvaja zomreli. Pre nevyliciteľnú chorobu muža usniesli sa, že spoločne zomrú.

Zabila ho elektrika. V Trenčanskej Teplej izebný maliar Ondrej Klonecz medzi robotou dotknul sa elektrického vodička a prúd zabil ho v jednom okamžení.

Požiar v Carihrade. V Carihrade 2. júna pustošil veľký oheň. Ako teraz z Carihradu oznamujú, oheň vypukol predpoludním v predmestí Kabazabal a ponevác dul vetor, veľmi sa rozšíril, bo sú tam domy z dreva stavené. Dvanásť ulíc v úplnom smysle slova zmizlo z površia zeme. Počet zhorených domov čini 2000. Jedno malé dievča a jedna chorá žena zhorela. Veľa ľudí bolo ranené. Dvaja ťažko ranení policajti v nemocnici zomreli. Škodu šacujú na 5 millionov frankov. Oheň trval za 12 hodín.

Zabezpečenie pokojnej žatvy. Ministerstvo orby cieľom pokojného prevedenia tohoročnej žatvy porobilo všetky potrebné poriadky. Ministerstvo postaralo sa aj o to, že tam, kde by ženci prípadne štrajkovali, jako si môžu gazdovia rýchle, použitím štátnej pomoci najaf takých robotníkov, ktorí žatvu bez každého narušenia poriadku skončia. Že jako si možno v takomto páde na miesto štrajkujúcich robotníkov najaf nových žencov, o tom zainteresovaným vysvetlenie dajú podžupani stolic a hlavní slúžnovci, v mestách so sriade ným magistrátom ale mešťanostovia.

Budapeštiansky Kat. Delnícky Kruh usporiada v sobotu dňa 29. júna r. 1912. v miestnosťach veľkej dvorany (VIII., Alföldi ulica 13.) letnú ružovú tanečnú zábavu, spojenú s divadelným predstavením a svetovou poštou. Začiatok o 8. hodine večer. Vstupné za osobu v predpredaji 1 koruna, pri pokladnici 1 kor. 20 hal. Čistý osov obráti sa v prospech vyhorelých bratov v Trstenej v Orave. Vstupenky sú k dostaniu v miestnosti kruhu (Práter ulica č. 6.) u gazdu kruhu Jána Krajčí, ako aj u pánov výborníkov.

HOSPODÁRSTVO.

Ochraňujme užitočné vtáctvo.

Ochrana vtáctva v našej vlasti v posledných rokoch sa značne polepšuje. Menovite je to radostné z ohľadu na ochranu užitočných vtákov, bo tito kynozia škodlivý hmyz. V tomto ohľade možno ustáľiť, že škola má blahonosný účinok, ale škole vyhýbajúci alebo do školy z rozličnej príčiny nechodiaci chalani ešte vždy nemilosrdne kynozia užitočných vtákov a týmto zvláste ovocinárom robia veľkú škodu. Cieľom odstránenia tohto zlozvyku ministerstvo orby poslalo právomocnosťam nariadenie, aby poľným a lesným hájnikom prisne

naložily oznámí hubiteľov vtákov a aby tých, ktorí užitočných vtákov kynozia, vyberajú ich hniezda, vajcia a mláďatá, príkladne potrestaly.

Levočským pútnikom.

Pútnický vlak do Levoče zo Žiliny pohne sa 30. júna po raňajšom osobnom vlaku; *postojí len na staniach nádražie majúcich*, pri stánkoch teda pútnici vysadnúť nemôžu. V L.-Sv. Mikuláši pútnický vlak stáť bude 2 hodiny; za ten čas v prúde do mesta odídeme na sv. omšu, po ktorej zaraz pojedeme ku vlaku, ktorý z Mikuláša pohne sa o 11 h. 15 minútach, a okolo 3. hodine príde do Levoče. Po polhodinovom oddycknutí pohneme sa do farského chrámu sv. Jakuba; od sv. kríža (pod mestom) započneme litánie loretánske s antiphonou. Po požehnaní so Sviatosťou oltárnou, oznámi sa poriadok. — Kázne budú v zvyklých hodinách o sviatkoch mariánskych. — Pútnický vlak z Levoče pohne sa 2. júla večer o 6. hodine. Prosím pútnikov, aby sa všetci na 5. hodinu pred hlavným oltárom farského chrámu shromáždili, od ktorého *všetci razom* pohnú sa na levočskú stanicu.

Poznámky. Vozne nášho pútnického vlaku karótkou *ružovej barvy*, vozne košického vlaku ale karótkou zelenej barvy budú poznačené. — Prosím pútnikov, aby na staniach, jako sa svedčí, *v tichosti sa držali, pokojne a nie s krikom a behom na vlak vychodili, poľahky z neho schodili.* — V otvoroch vozňa stáť alebo sedieť železničná správa prísne zakazuje. Aby na mikulášskej stanici po návrate prúde z mesta, ohľadom vozňov predošle zaujatých, zmätok nepovstal, odporúča sa, aby každý pútnik svoju batožinu do mesta sebou si vzal. — O certifikáty, pútnikov k vymeneniu železničnej *tourretour* karótky oprávňujúce, hlásí sa možno u Štefana *Hattyár*, farára v Gombáši, o p. Fenyóháza. — Pútnici III. triedy vymenia si celú karótku a túže na levočskej stanici nech si neoddadajú. Pútnici II. triedy cestovať budú pol karótkou. — Milodary na dohodenie kostola prijímajú: d. p. opát-farár a p. klerici *vo fare*, alebo na *Hore* pán kaplán.

Stefan Hattyár, farár.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

DOPISY.

Žabokreky (nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom mi-
lom «Kresťane».

S potešením čítam vždy, ak zmužile drží sa náš vyslanec Georg *Szmrecsányi*. Češe on a rúbe, pravda len stovámitych prekliatych mungov, o ktorých som čul, že zo štátnej kassy ukradli polpiata miliona korún. Títo surovci opovažujú sa našich poslancov, ktorí nám chcú dať rozšírené volebné právo a odhodlane bojujú za chudobný ľud, ako pravím, týchto našich priateľov vyhánajú z krajinského domu. Ja z tej príčiny oslovujem všetkých poriadnych voličov kresťanskej ľudovej strany žabokrejského okresu, aby ponajprv protestovali proti ohavnému pokračovaniu mungov, po druhé ale aby osobne alebo na písme dôveru vyslovili nášmu pánu poslancovi Georgovi *Szmrecsányimu*. Po celom žabokrejskom okrese nech sa ozýva: **Dolu s mungovcami, dolu s Tiszom a Lukácom, nech žije Georg Szmrecsányi!**

Čaca (trenč st.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Z našich horných krajov už dávno žiadneho dopisu nebolo v Kresťane. Ponevác už aj môj dobrý priateľ Jano Zbúdy ako sa zdá drieme alebo sa mu pero zlomilo alebo mu snád atrament vyschol, píšem zas ja o tom, čo sa nás tu všetkých najbližšie týka. Toto je v prvom rade to, čo mungovskí vyslanci ztvárajú teraz v krajinskom dome. Veď sa tak chovajú ako besní ludožrúti. Na polutovanie je, že v celej trenčianskej stolici takých ludožrútov máme za ablegátov. Náš ablegát Lévai, ako celý svet vie, je hlavná persona v tejto ohavnej kompanii. Za náš okres zhola nič nerobí, tento vypasený mungo. Nedávno síce rozdávali dakto-
rým rychtárom krížiky, ako odmenu za dobré držanie sa v úrade. Vieme ale, že je to len mungovský kortešský figel. Povedajú, že tieto vyznačenia vyprostredkoval náš mungovský ablegát Lévai. Nuž ľahko mu bolo volačo takého vyprostredkovať, čo ho ani haliera nekošovalo. Ostatne takúto milosť od Lévajana neprijme žiadon statočný človek. Mungovci vôbec ich hnusným pokračovaním v krajinskom dome to už tak ďaleko dovedli, že po celej krajine plujú na nich a opovrhujú ich všetci poriadni ľudia. Mungovci nechcú dať ľudu rozšírenie volebného práva. Mungovci za predsedu snemovne vyvolili si najväčšieho nepriateľa slovenského

Iudu Štefana Tiszu. Tento človek hodí sa do bláznivca na Leopoldove, nie ale za predsedu snemovne. Mungovci pred celým svetom potupili, do čierneho blata zvliekli náš parlament na dlhé a dlhé časy. Mungovci zo štátnej kassy ukradli štyri a pol milióna korún. Mungovci o právach Iudu nemajú ani pochopu, nevedia čo je sloboda a právo sedlače. Najnovšie mungovci tých vyslancov, ktorí sme bojujú za práva Iudu, za slobodu občanov, za konštitúciu krajiny vyhadzujú zo snemovne ako zločincov. Mungovci vynášajú si zákony, také, aké sa im ľubia a ani mak nehľadia na chudobný zubožený ľud. Mungovci konečne sú na potupu celého sveta, preto drahí rodáci a bratia, nadovšetko čacanského okresu, prebuďte sa už raz, vyzvite bezodkladne vodcov kresťanskej ľudovej strany, nech svolajú ľudové zhromaždenie, aby náš ľud slovenský príležitosť mal protestovať proti ludožrútskému pokračovaniu mungov.

Rozmary a Žarty.

Ešte rozmýšľa. Domová pani ku žobrákovi:

— Môžete si obed zaslúžiť, keď mi toto drevo porúbete.

— Hm, a čo máte dnes?

*

Posledná žiadosť. Kňaz k umierajúcemu Sekulovi:

— Povedzte mi, Sekula, čo je vaša posledná žiadosť?

— Aby som čím skorej vyzdravel!

*

Detský rozum. Malá Evička pýta sa tetky:

— Jaká musím byť, abych sa vydala?

— Nuž musíš byť alebo veľmi dobrá, alebo veľmi pekná alebo musíš mať mnoho peňazí.

Evka po krátkom rozmýšľaní:

— Povedzže, koľko si zaplatila za strýca?

*

Sebavýchova. — Pane professor, tu je dáždňik, ktorý ste u nás zabudol — riekne sluha.

— Ďakujem a tu je pätkorunník.

Suha sa bráni:

— Ale ale, toľko ani ten dáždňik hoden neni.

— Práve preto, dám si po druhé lepší pozor!

*

Nepodarená výmluva. Riaditeľ banky k svojmu účtovníkovi:

— Pán Krotký, jako sa opovážite s mojou dcérou o ženbe vyprávať?

— Odpustte, pán riaditeľ, veď ja som to nemyslel vážne.

Spisy redakciou odporúčané.

Kostolník v katolíckom chráme. Príručná knižka pre kostolníkov a vôbec všetkých, ktorí pri službách božích vysluhujú. Strán 128. Pripojený je tiež spevník Alleluja (bez nôt, str. 192). Cena obidvoch knižiek spolu viazaných 2 kor. Cirkevnou vrchnosťou udobrené dielo. Podobnú príručnú knižku pre kostolníkov v slovenskej reči ešte nemáme. — Táto knižka obsahuje všetko, čo kostolník o službách božích a úkonoch cirkevných vedieť a ako pri nich obsluhovať má. Tak čítame v nej na pr.: O velikej hodnosti kostolníka. Chrám a jeho zariadenie. Poriadok, čistota v chráme, kostolník pri sv. omši, pri vysluhovaní svätých sviatostí, v cirkevnom roku, ako: v advente, v pôste, vo Veľký piatok atď. Mimoriadne slávnosti a udalosti, sv. missie, posviacanie kostola, kríža, cintorína, plat kostolníka atď. Aby kostolník mohol v chráme nábožne spievať, priviazaný je ku knižke «Kostolník» spevník «Alleluja» bez nôt. — Túto knižku dostať v každom knihkupectve, tiež u pôvodcu Štefana Janovesik, farára v Likavke, ostatná pošta Rózsahegy, liptovská stolica.

Odkazy redakcie.

F. S. Z. Vyržiavajte ľudové zhromaždenie a ohrozujte sa proti hrúzovláde mungov.

P. O. V. B. Od členov Katolíckej ľudovej Jednoty všetkým právom môže sa očakávať, aby na rozširovaní a vzmáhaní sa tejto katolíckej organizácie pracoval silou-mocou.

J. P. O. 8. kor. vďačne sme prijali. Číslo Vám posielajú.

Vyzvanie k predplateniu.

Všetkých horlivých podporovateľov katolíckych pohybov uctive prosíme s prítomným aby «Kresťana» v kruhoch svojich známym rozširovať si nezťažovali. Odberateľov «Kresťana» ale, ktorí nám predplatné od dlšieho alebo kratšieho času dlhujú, napomíname, aby nám podlžnosť svoju bez meškania zaplatili.

Predplatná cena:

na celý rok 4 koruny,

na pol roka 2 koruny,

na štvrt roka 1 koruna.

Do Pruska: na celý rok 6 korún.

Do Ameriky: Na celý rok 8 korún.

Administrácia Kresťana.

Pše

Pro

Raž

«

Jač

Ovo

«

Kub

Kor

Dat

A vo

voňat-
szán

1110

810

802

22

8

1502

1512

1002

802

906

402

1302

812

908

608

1102²⁾

406

508

1906

306

1706

2

22^{a)}

1508^{b)}

918

520

24

814a^{c)}

612

1008

314

10

914

24a^{b)}

1504

316

1304

604

4

404

916

304

318

320

26

1) Ju

ünne

2) Na

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 11. júna.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tisská, nová	kor.	23:80—24:50
» stolnobelohradská, nová	«	23:70—24:30
» peštianska, nová	«	23:70—24:30
« banátska, nová	«	23:70—24:30
Proso	«	—
Raž prvotriedna	«	21:25—21:45
« druhotriedna	«	21:05—21:25
Jačmeň nový, prvotriedny	kor.	20:40—21:00
Ovos prvotriedny	«	19:40—19:80
« druhotriedny	«	19:00—19:20
Kukurica	«	18:30—18:60
Konopné sáme	«	29:50—31:00
Datelinové sáme , červená datelina	kor.	20:00—21:00
« lucerna	«	110:00—136:00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17:80	17:50	17:20	16:80	16:60	16:40	16:20
č.	7	7½	8				
K.	15:80	15:00	10:40				

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	15:60—15:80
« hrubé	«	15:70—15:90
Fazula veľká biela	«	28:00—30:00
Fazula strakavá	«	23:00—24:50
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	—
« « ružové	«	—
« « žlté	«	—
Hrach lúpaný	»	29:00—56:00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30:00—32:00
Šošovica čistá	«	40:00—63:00
Rasca (kmin)	«	81:00—81:00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	48:00—48:00
« « White-Star (***)	«	43:00—43:00
Cukor v klobúkoch	«	96:50—97:00
« kockový	«	98:50—99:00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	73:00—73:50

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	153:00—154:00
Slanina mestská 4-kusová	«	130:00—131:00
« « 3-kusová	«	135:00—136:00

A vonatok indúlása Budapest k. p.-udvarról.

Érvényes 1912. május hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

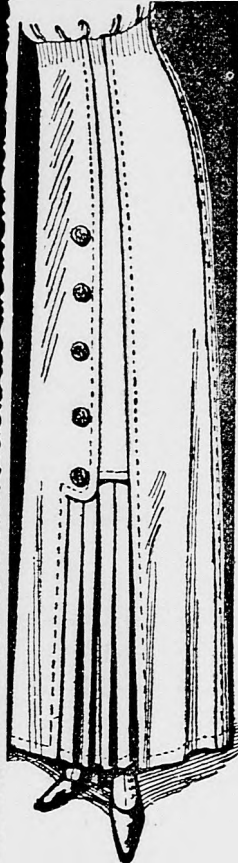
vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	honnan
Délelőtt																			
1110	5:40	sz. v.	Balatonfüred, Tapolca	512	2:40	sz. v.	Szolnok	839	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	325	2:15	sz. v.	Hatvan				
810	5:50	«	Hatvan	1202	2:45	gy. v.	Szabadka, Sarajevo	1501	2:30	gy. v.	Poprád-Felka, Kassa	1501	2:30	gy. v.	Poprád-Felka, Kassa				
802	6:25	gy. v.	Ruttká, Berlin	1902	2:55	«	Tapolca, Eszék	845	5:20	szsz.	Debrecen, Nagyvárád	919	2:40	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass				
22	6:30	sz. v.	Bicske	904	3:20	«	Belgrád, Konstantin.	809	5:30	sz. v.	Hatvan	23a	3:00	«	Torbágy				
8	6:40	«	Wien, Graz, Sopron	512(II ⁴)	3:25	«	Nagykátá	1905	5:30	«	Eszék, Tapolca	519	3:10	«	Nagykátá				
1502	6:45	gy. v.	Kassa, Csorba	1016	3:30	sz. v.	Paks	609	5:45	«	Brassó, Arad	327	4:20	«	Pécel				
1512	6:55	sz. v.	Kassa Csorba	18	4:25	«	Komárom	909	5:45	«	Sofia, Bród, Belgrád	329	5:25	«	Gödöllő				
1002	7:00	gy. v.	(Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce	906	5:00	gy. v.	Gödöllő	19	5:55	«	Torbágy	507	6:15	«	Brassó, Debrecen				
802	7:05	«	Arad, Brassó	410	5:10	sz. v.	Miskolc	313	6:00	«	Arad, Bukarest	15	6:20	«	Győr				
906	7:10	«	Belgrád, Sofia, Sarajevo	6	5:15	gy. v.	Győr, Sopron, Szombathely,	17	6:05	«	Komárom	1507 ¹⁾	6:25	gy. v.	Poprád-Felka, Kassa				
402	7:20	«	(Stryj, Lemberg,	324	5:20	sz. v.	Gödöllő	1707	6:15	«	Stanisla, M.-Sziget	3	6:35	«	Wien, Graz				
1302	7:25	«	(Máramarossziget	514 ²⁾	5:40	«	Nagykátá, Szolnok	11	6:25	«	Wien	1705	7:00	sz. v.	Stanisla, M.-Sziget				
312	7:30	sz. v.	Fehring, Graz, Trieszt	308	5:55	«	Ruttká, Berlin	1505	6:30	gy. v.	Poprád-Felka, Kassa	907	7:20	«	Sofia, Belgrád, Bród				
908	7:45	«	Gödöllő	920	6:05	«	Kunszentmiklós, Tass	407	6:50	sz. v.	Lemberg, Stryj, Kassa	807	7:25	«	Bukarest, Arad				
608	7:50	«	Belgrád, Sofia, Vinkovce	1004	6:15	gy. v.	Zagrab, Fiume, Róma, Nápoly	1007	6:50	«	Fiume	421	7:35	v. v.	Szerencs				
1102 ³⁾	8:05	gy. v.	Balatonfüred, Tapolca	510	6:15	sz. v.	Kolozsvár, Brassó	315	7:00	«	Gödöllő	305	7:45	sz. v.	Berlin, Ruttká				
406	8:10	sz. v.	Munkács, Lawoene	326	6:25	«	Pécel	1305	7:10	«	Graz, Fehring	25	7:50	«	Bicske				
508	8:20	«	Kolozsvár, Brassó	328	6:40	«	Hatvan	509	7:20	«	Brassó, Kolozsvár	1109	8:05	«	Tapolca, Balatonfüred				
1906	8:25	«	Tapolca, Eszék, Bród	920a	6:45	«	Kunszentmiklós-Tass	917a	7:25	«	Kunszentmiklós, Tass	677(II ²)	8:10	«	Nagykátá				
306	8:35	«	Ruttká, Berlin	28	7:00	«	Bicske	317	7:30	«	Gödöllő	1009	8:15	«	Fiume, Bród				
1706	8:55	«	M.-Sziget, Stanisla	516	7:15	«	Szolnok	319	7:40	«	Hatvan	406	8:20	«	Lavone, Máramarossziget				
2	9:20	gy. v.	Wien, Sopron	16	7:20	«	Győr, Triest	21	7:45	«	Bicske	329a ⁴⁾	8:35	«	Gödöllő				
22a	9:30	sz. v.	Torbágy	332	7:35	«	Hatvan	1003	8:00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume	9	8:45	«	Wien, Graz				
1508 ⁵⁾	9:35	gy. v.	Kassa, Poprád-Felka	1006	7:40	gy. v.	Zagrab, Fiume	911	8:10	sz. v.	Sarajevo, India	1511	8:50	«	Csorba, Kassa				
918	10:00	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass	1708	7:45	sz. v.	M.-Sziget, Stanisla	1513	8:15	«	Csorba, Kassa	27	9:00	«	Bicske				
520	10:05	«	Nagykátá	1514	8:00	«	Kassa, Csorba	1015	8:20	«	Paks	831	9:10	«	Pécel				
24	11:55	«	Bicske	910	8:00	«	India, Sarajevo	515	8:35	«	Bukarest, Kolozsvár	1907	9:15	«	Vinkovce, Pécs				
314a ⁶⁾	12:00	«	Gödöllő	1908	8:25	«	Pécs, Bród	321	8:45	«	Hatvan	608	9:20	gy. v.	Brassó, Arad				
612	12:20	«	Arad, Tóvis, M.-Sziget	334	8:40	«	Gödöllő	13	9:20	«	Győr	29 ⁷⁾	9:28	sz. v.	Trieszt, Torbágy				
1008	12:20	«	Fiume, Róma, Eszék	518 ⁸⁾	9:00	«	Szolnok	307	9:25	«	Berlin, Ruttká	303	9:35	gy. v.	Berlin, Ruttká				
314	12:30	«	Hatvan	1306	9:15	«	Győr, Graz	1005	9:35	gy. v.	Fiume, Tapolca	1001	9:35	«	Róma, Fiume, Pécs				
10	12:30	«	Szombathely, Wien	610	9:30	«	Arad, Brassó	913	9:55	sz. v.	Szabadka	915	9:45	sz. v.	Kiskörös				
914	12:45	«	Ujvidek, Sarajevo	1506	10:00	gy. v.	Kassa, Csorba	5	10:05	gy. v.	Bruck-Királyhida,	403	9:55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget				
24a ⁹⁾	1:00	«	Bicske	836	10:05	sz. v.	Pécel	409	10:20	sz. v.	(Szombath., Sopron	905	10:00	«	Sofia, Belgrád				
1504	1:20	gy. v.	Kassa, Poprád-Felka	912	10:10	«	Bród, Belgrád, Sofia	23	10:45	«	Miskolc	1303	10:10	«	Graz, Triest				
316	1:30	sz. v.	Gödöllő	1010	10:25	«	Fiume, Tapolca	605	11:30	gy. v.	Arad	333	10:25	sz. v.	Gödöllő				
1304	1:40	gy. v.	Fehring, Graz	408	10:25	«	Kassa, Csorba, Lemberg	515	10:40	«	Seges ár, Kolozsvár	515	10:40	«	Szeges ár, Kolozsvár				
604	2:00	«	Arad, Bukarest	12	10:55	«	Szombathely, Wien	1503	10:50	gy. v.	Csorba, Kassa	1101 ¹⁾	11:00	«	Tapolca, Balatonfüred				
4	2:05	«	Wien, Paris	338	11:10	v. v.	Ruttká, Poprád-Felka	1101 ²⁾	11:00	«	Bicske	25 ³⁾	11:10	sz. v.	Bicske				
404	2:10	«	S.-aljaúj, Lemberg, Kassa	614	11:25	sz. v.	Arad, Debrecen	335 ⁴⁾	11:20	«	Hatvan	335 ⁵⁾	11:20	«	Hatvan				
916	2:15	sz. v.	Kiskörös	422	11:35	v. v.	Kassa												
304	2:20	gy. v.	Ruttká, Berlin																
318	2:25	sz. v.	Hatvan																
320	2:30	«	Pécel																
26	2:30	«	Bicske																
A vonatok indúlása Budapest-Józsefvárosról. Délután.																			
830	7:05	sz. v.	Gödöllő																

1) Június 1-től közlekedik. 2) Június 15-től bezárólag szept. 15-ig. 3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól szept. 15-ig. 4) Csak vasár- és ünnepnapokon közl. 5) Nagykatáról Szolnokig csak szombaton közl. 6) Csak szombaton közlekedik.

1) Június 15-től bez. szept. 15-ig. 2) Csak vasár- és ünnepn. 3) Vasár- és ünnepn. május 16-tól bez. szept. 15-ig. 4) Torbágytól Kelenföldig csak vasár- és ünnepnap előtti köznapon. 5) Június 1-től. 6) Csak hétfőn, ha hétfő ünnep a köznapok közt.

Viedeňská Schossenfabrika

každému zavdáva príležitosti, ku šateniu sa dľa najposlednejšej módy a preto v príhodnom čase do obchodu pušťa sodpovedné fazóny za mimoriadne lacné ceny.

Paríž 5 korún.

Veľmi obľúbené skladané sukne, zvlášte vyšudaná Paríž fazón zнову veľmi prišli do módy a pri objednaní zasielame ich vyhotovené presne dľa miery.

Z fajnovnej ľahkej brnenskej látky, sivé, drapp, olivové, vrázkované alebo kropené 5.— kor.

Výlučne čiernej barvy atlas, kamgarn ... 6.— kor.

Z čierneho, tmavosvetlého a sivého lísteru ... 7.— kor.

Sláger saisonu : z bieleho a ecrtí plátina dobrej jakosti 7 kor.

Z bieleho prima plátina vo farbách surového hodbábu 10 K.

Objednaná z vidieku vybavujú sa zvláštnou pozornosťou. Aby sme všetkým žiadostiam objednávateľov náležite sodpovedat mohli, prosíme o udanie mena, ceny fazónu, a farby, ako aj šírky šlusu a drieku zarovnak aj dĺžky sukne z predku, z boku a od zadku. — Každé objednanie vybavuje sa s poštovou dobierkou

„ZUR SCHOSSENFABRIK“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 51.

V svätodušné sviatky vydaný módný list náš, s obsahom vyobrazenia najnovších módných dōrobov sukien a kostimov na žiadosť každému posielame franko a zdarma.

Ako vōbec znāmo, vōbornā

je prvā dialna na hodiny a spolu vōvozný dom

Hanns Konrad cis. a krāf.
dvorný zasielca Brūx, č. 2827. (Čechy).

Niklové švajcarske Roskopf
vačkové hodinky K 5.—

Budičky dobrej kvality K
2.90 a vyše.

Pendle elegantného vystrojenia K 8.50, 10.50, 11.50 a vyše.

Hlavný cennik so 4000 vyobrazením na žiadosť každému zdarma a franko.

Dobré husle
bez slička K 4.80,
5.50, 6.80 a vyše.
Sličky K —.80,
1.— a vyše.

Dobré harmoniky
v najbohatšora výbere K 4.40, 4.80,
5.40 a vyše.

Oznam.

Nāpadníci po Marii rodzenej Bucsek zamužnej Teschinsky sa hľadajú; ona vo Viedni bez testamentu zomrela a nejaký majetok čili pozostalost zanechala. Nāpadníci majú sa hneď na dr. Napoleona Prister vo Viedni VI. Linke Winzeile 12 obratiť, ktorý je od sūdu ako kurātor fej pozostalosti vymenovaný.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snāt mäkké jak páper, drapané 80, 36, 42 K. — **Hotové posteje.** Z červeného cinovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 1-0 cm. dlhá 118 cm. širokā K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., širokā K 18.—, 15.—, 13.—, 21.—, Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. širokā K 8.—, 8.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. širokā K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dľa vōle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrātenie dovoluje sa pri nahrāde porta. **Benedikt Sachsel, Lobes 135.** pri Pilsen (Čechy).

Zdarma

a na žiadosť posielam každému mōj hlavný cennik hodiniek zlatého a strieborného tovaru, rozličných v domācnosti potrebných veci z ocele z kože, hudbných nástrojov, zbrane načenia k fajčeniu atd.

c. a k. dvorný zasielca

Hanns Konrad
Brūx č. 3518. (Čechy.)

Najlepší český prameň k objednaní.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré drāpané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snāh biele, drāpané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najfajnejšie papierie z prs 12 K, Pri oblednaní 5 kg. franko.

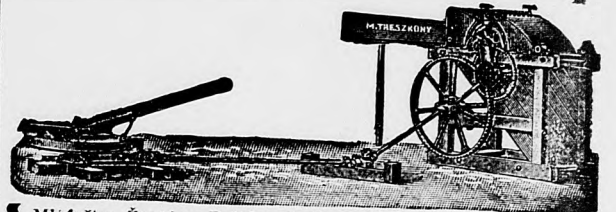
Hotové posteje

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvācim mākým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny z pevného vrāzkovaného grādlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vŕez s postovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo navrāt dovolenē. Za nezopovedné navrāt peňazi obširny cennik zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)

Pānom rol'nikom odporūčam svoje najnovšie hospodárske stroje.

Pāni rolníci načo by ste kupovali stroje z dalekej cudziny z Ciech a Moravy a platili veľke peniaze za dovoznē a pritom neobdržite stroj ani lepši ani lacnejši, ba práve naopak. Stroje dostanete u nīže podpísaného dobre, dokonāle silnē, trvace a ľahko iduce, pod zārūkou. **Teda svoj k svojmu a nie k cudziemu.**

Mlačky. Žentūre. Rajtāre. Sečkovice. Šrotovníky. Triery. Pluhy. Stroje na siatie. Brāny. Hraie. Stroje na rezanie kapusty, burgyne, zemiakov a dreva. Mangle. Decimāky. Mačkadlá na syr, hlinu, torievky a slad. Stroje na ľamanie stromovej kōry a ľupanie kukurice atd.

Obrazkové cenníky na žiadosť zašlem zdarma a franko.

Michal Treskoň,
strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje
V BYTČI (Nagybicsce).

Verte

že slanovinový lieh sily

krālom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posielam 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“—LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznaceniami !!

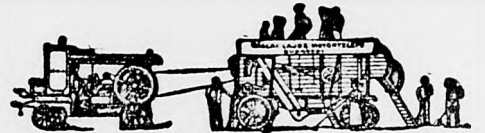
Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporūča najvरेlej **Ludvika Kállai**
elektrické benzinlokomobil stroje ku mlaŕbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplnā zāruka za vōbornē mlātenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchējší a najdokonalejší mlātenny stroj prítomnosti
Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytnā trieda pre stroje poľného hospodārstva ako:

parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlāteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v nāšej vlast najlepšie podarili.

Cennik s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!